

OBSERVAȚII ASUPRA ELEMENTULUI *-PORIS* DIN ONOMASTICA TRACICĂ

DE

ADRIAN PORUCIUC

Keywords: *Thracian onomastics, Latin, Egyptoid, Indo-European, substratal survivals*

Există o importantă serie de antroponime tracice atestate (precum *Eptaper, Moukaporis, Mucapor, Mucapora, Raiskouporis, Reciper, Ziper, Ziparus, Zioporos* etc.)¹, care reflectă un model tipic indo-european de compuși ditematici². O pertinentă analiză etimologică a elementului secund *-por* (cu variante precum *-poris, -pora, -per* etc.) a făcut Dečev în al său corpus tracic. Potrivit viziunii etimologice a lui Dečev (1957, s. v. *-poris*), elementul secund din antroponimele tracice de tipul celor enumerate mai sus ar avea la bază o rădăcină proto-indoeuropeană **per-/*por-*, cu sensurile de bază ‘a produce, a procrea’. Tot acolo, savantul bulgar enumeră corespondente etimologice precum lat. *pariō, parere* ‘a da naștere’ (> *parens, -tis* ‘părinte’), lat. *Propertius* (interpretabil ca *Pro-pertius* ‘întâi-născutul’), sau grec. *poris, portax* ‘juncă’. Dečev a considerat că, în limba tracă, un substantiv comun *poris* putea avea sensul de ‘om, bărbat’. Sunt totuși de părere că elementul onomastic trac. *-poris* poate fi mai credibil interpretat chiar printr-o simplă luare în considerație a unei întregi categorii de patronimice germanice ditematice (tipic indoeuropene) al căror element secund provine dintr-un termen germanic cu sensul de ‘fiu’ (precum în eng. *Nicholson*, germ. *Mendelsohn*, respectiv dan. *Andersen*). Argumente precum cele puse în discuție mai jos sprijină ideea că un compus antroponimic precum trac. *Raiskouporis* poate fi interpretat ca având, la origini, sensul de ‘fiul lui Raiskos’, așa cum eng. *Johnson* nu reprezintă decât o formă contrasă a construcției genitivale care poate fi redată în engleza de azi ca *John’s son*.

Este surprinzător că, deși în plan general Dečev face numeroase trimiteri la corespondente onomastice latine (așa cum face, în particular, în interpretarea lui *-poris*), el nu menționează existența unei serii de nume latine arhaice care conțin elementul secund *-por* (ca un fel de sufix onomastic). În dicționarul etimologic Ernout/ Meillet al limbii latine a fost inclus un articol separat pentru *-por*, prezentat ca « second élément de composés que les grammairiens citent dans *Gāipor, Lūcipor, Mārcipor*, qu’ils expliquent par *Gai puer*, etc. ». Așadar, dacă acceptăm explicația autorilor romani la care se referă Ernout și Meillet, un compus antroponimic precum *Gāipor* ar reflecta un model identic celui vizibil în trac. *Raiskouporis*, ca și în eng. *Johnson*. Ernout și Meillet manifestă mai multă prudență în articolul referitor la *Mārs*, teonim în legătură cu care este menționat prenumele roman *Marcipor* (alături de *Quintipor* și *Gaipor*, toate trei atestate la Festus, 306). În cazul respectiv, cei doi etimologi francezi sunt de părere că, deși s-a interpretat *Marcipor* ca *Marcī puer*, « le second élément est obscur ». Totuși, oricât de obscur ar părea acel *-por* (în terenul limbii latine), există destule argumente etimologice în sprijinul următoarelor două enunțuri: (a) trac. *-poris* și lat. *-por* arată asemănări clare nu doar în ce privește elementul lexical pe care se bazează (anume un substantiv cu sensul de ‘copil’ sau

¹ Pentru simplificare, am dat doar transliterări în alfabet latin. Antroponimele tracice în discuție au fost atestate unele în inscripții, în alfabet grecesc (de obicei fără marcarea accentelor), altele în texte grecești (cu accente care reprezentau de fapt modele grecești de pronunție), iar altele în inscripții și documente în limba latină.

² Pentru comparație, pot da următoarele exemple: ind. *Kali-dasa*, grec. *Dio-medes*, germ. *Hilde-brand*, rus. *Sviato-slav* (în care am separat elementele componente).

‘fiu’), cât și în capacitatea de transfer onomastic a acelu element; (b) este greu de negat existența unei legături (oricât de complicate) între, pe de o parte, lat. *-por* și lat. *puer* ‘copil’, iar pe de altă parte între acelea și verbul lat. *pario*, *parere* ‘a da naștere, a aduce pe lume’³. Toți termenii pe care tocmai i-am menționat aparțin unei foarte bogate familii de corespondenți etimologici indoeuropeni care, foarte probabil, au ca bază tocmai acea rădăcină menționată mai sus, **per-* (cu varianta **por-*). În ce măsură acea rădăcină poate fi etichetată ca *exclusiv* indoeuropeană este o chestiune pe care o voi discuta mai jos.

Dečev a trimis elementul onomastic trac. *-poris*, ca și antroponimul trac. *Paris* (cu derivatul, probabil diminutival, *Parios*) la numele celebrului erou troian Paris din *Iliada*. O asemenea legătură îndreaptă deja discuția înspre Asia Mică și înspre Semiluna Fertilă, deci spre o zonă pe care, cu altă ocazie (Poruciuc 1997: 218–220), am prezentat-o ca pe o foarte probabilă sursă a celui mai arhaic fond de antroponime sud-est europene. Am etichetat acea sursă ca „egiptoidă”⁴, nu doar pentru că egipteană veche este cea mai veche limbă atestată în zona în discuție, ci și pentru că limba respectivă conține foarte mult material lexical care reflectă civilizația celor mai timpurii agricultori ai Semilunii Fertile.

Presupun că troian-grecescul *Paris*⁵ se baza pe un apelativ care a funcționat și ca „termen de dezmiardare” (ceva de tipul *sonny* din engleză). Mai presupun și că antroponimul *Paris* poate fi luat în considerație ca un corespondent etimologic al trac. *Poris*, ca și al altor termeni indoeuropeni (precum lat. *pario* și *puer*) care se bazează pe rădăcina **per-* ‘a produce, a procrea’. Totuși, această perspectivă indoeuropeană se poate dovedi a fi insuficientă în cazul în discuție, având în vedere existența unei surprinzătoare (dar indubitabile) corespondențe între familia indoeuropeană cu baza *per-* și o importantă familie lexicală din egipteană veche, familie al cărei cuvânt-bază este termenul polisemantic transcris *per* în dicționarul Wallis Budge⁶. Printre sensurile acelu *per*, respectivul dicționar dă și ‘a se naște’ (‘to be born’). Iar în cadrul repertoriului de rădăcini proto-indoeuropene reconstruite, exact ca în cadrul fondului lexical atestat în vechea egipteană, iese în evidență o legătură între familia termenilor cu baza **per-* ‘a procrea’ și cea a termenilor bazați pe o (aparent) altă rădăcină **per-*, cu sensuri precum ‘a trece, a transporta’ (cf. grec *peiro*, lat. *porto*, v. germ. s. *faran* ‘a călători’). În egipteană se poate observa că termenul *per* amintit mai sus (din care se trage *peire* din limba coptă actuală) are, pe lângă sensul de ‘a se naște’, și sensuri precum: ‘a ieși, a pleca, a se îndepărta, a purcede, a porni, a se ridica, a izvorî, a apărea, a trece un hotar, a răposa’⁷. Având toate acestea în vedere, putem trage concluzia că în proto-egipteană, ca și în proto-indoeuropeană, sensul ‘a procrea’ reprezenta o extensiune a sferei semantice a rădăcinii **per-*, ale cărei sensuri de bază aveau un caracter mai general. Sunt însă mult mai multe de spus cu privire la acea corespondență egipteano-indoeuropeană, ca reflectare a unui fond „nostratic”, de foarte mare vechime.

În primul rând, în ce privește formele unor derivate din familia *per*, iese în evidență corespondența între cele (tipic hamito-semitice) sufixate cu *-t* și unele similare din limbi indoeuropene. De exemplu, egipt. *pert* (sau *pri*, în transcrierea consonantică adoptată în Gardiner 1988), cu sensuri precum ‘ieșire, ceea ce iese, progenitură, posteritate, descendență, produs, înfățișare, sărbătoare’ (vezi și egipt. *Pert* ‘o sărbătoare ținută în

³ În dicționarul Ernout/ Meillet nu se indică nici o posibilă legătură etimologică între lat. *pario* și lat. *puer*. Acesta din urmă (prezentat ca „popular” și „familiar”) este considerat („cu prudență”) a fi posibil înrudit cu elementul secund *-por* din antroponime latine precum *Marcipor* și *Gaipor*, după care se adaugă, tot acolo: „Însă *Naepor* arată a fi etrusc: *Neipur*, *Naeipurs*”. Consider că acea legătură cu etrusca (o limbă ne-indoeuropeană) adaugă la importanța relației *pario-puer-por-poris* pentru această discuție, ca și pentru viziunea generală asupra elementelor egiptoide și asupra substratului pre-indoeuropean al Europei.

⁴ Cu privire la elementele lexicale egiptoide și la semnificația lor etno- și glotogenetică, vezi mai ales articolele Poruciuc 1998, 2005, 2009.

⁵ Numele *Paris* poate fi considerat nu doar ca „troian” (sau „microasiatic”), ci și ca grecesc, deoarece a fost atestat din abundență ca antroponim în lumea greacă (vezi articolul *Paris* în dicționarul onomastic Fraser/ Matthews).

⁶ În foarte multe transcrieri ale sale, Wallis Budge a folosit un *e* convențional, în poziții în care (mai ales prin comparație cu dezvoltările din coptă) poate fi bănuită existența unor vocale în egipteană veche, vocale pe care egiptenii nu le indicau însă în scrierea hieroglifică. Specialiștii mai recentii fie au marcat prin liniuțe acele vocale nescrise, așa cum a făcut Lahovary (1963) în reprezentarea bazei *per* ca *p-r*, fie au transcris doar scheletul consonantic al cuvintelor (vezi transcrierea egipt. *pri* în glosarul anexat la Gardiner 1988).

⁷ În dicționarul Wallis Budge, numeroasele sensuri ale termenului egipt. *per* apar în engleză ca: ‘to go out, to go forth, to go away, to depart, to proceed from, to arise from, to flow out, to appear, to pass a limit, to perish’. O bogăție semantică asemănătoare este, de fapt, vizibilă și în familia latină de termeni cu baza *per-*, familie care include, printre altele, atât *pario* ‘a procrea’ și *parens* ‘părinte’, cât și *pars* ‘parte’ și, foarte probabil, *portio* ‘porțiune, parte’.

cea de-a douăzecișisasea zi a lunii', după dicționarul Wallis Budge) se poate compara cu lat. *partus* 'naștere, progenitură, copil', cu *Partula* (denumire a unei puteri divine protectoare a nașterii) și cu deja menționatul antroponim lat. *Propertius* (vezi mai sus), ca și cu grec. *portis* 'femelă suficient de matură pentru a face pui', termen pe care unii filologi l-au trimis și la „enigmaticul” grec. *parthenos* 'fecioară' (după cum se menționează în dicționarul Chantraine, s.v. *parthenos*)

Termenii din familia *per* obținuți prin sufixare cu *-t* nu reprezintă însă singurul tip de derivate de găsit atât în limbi hamito-semitice, cât și în limbi indoeuropene. În hamito-semitică există și un foarte productiv prefix cauzativ *s-*, care corespunde obscurului prefix(oid) cunoscut ca „*s-mobile*” în limbile indoeuropene (vezi Poruciuc 1987: 28–29). Un asemenea *s-* apare și în combinații cu baza *per*, la nivel nostratic (cu precădere în idiomuri ale Semilunii Fertile și în cele circum-mediterane). Pentru exemple ilustrative, putem începe cu egipt. *sper* 'a ieși, a porni' și egipt. *sperr* 'a face să iasă', pe care egiptologii le pot analiza cu ușurință, ca derivate de la deja menționatul egipt. *per*, cu prefixul cauzativ *s-*. Cât despre indoeuropeniști, se pare că ei au trecut cu vederea (sau au interpretat greșit) legătura destul de evidentă între rădăcina **per-* 'a produce, a procrea' și o rădăcină aparent separată, **sper-* 'a împrăștia, a răspândi, a stropi'⁸, pe care s-ar baza, printre altele, termeni europeni (sufixați cu *-t*) precum v. scand. *sproti* 'ramură', sau eng. *sprout* 'a răsări, a da muguri sau lăstari'.

În articolul privitor la grec. *speiro* 'a semăna' (legat de termeni derivați, precum *sperma* 'semănat, sămânță, origine', *sporos* 'activitatea sau sezonul de semănat' și *spartos* 'semănat, progenitură'), dicționarul etimologic Chantraine face trimitere la o rădăcină **se-* 'a semăna'⁹, ca bază a unei cuprinzătoare isoglose europene (nu și indo-europene). Totuși, conform materialului din același dicționar (*loc. cit.*) „greaca este unică în folosirea unei alte rădăcini, **sper-*, al cărei cel mai vechi sens trebuie să fi fost 'a împrăștia'”. Consider însă că nu ar fi nevoie să invocăm rădăcina **se-* (și nici să imaginăm o alunecare semantică 'a împrăștia' > 'a semăna') pentru a-l explica pe grec. *speiro*. Am în vedere că există o mult mai vizibilă legătură între deja discutata rădăcină **per-* și aparent separată rădăcină **sper-*, aceasta din urmă dovedindu-se de fapt a fi doar o extensiune (cu prefix cauzativ *s-*) a celei dintâi. Printre altele, putem lua în considerație unele exemple din limbi slave: dicționarul Vasmer al limbii ruse (cu adaosurile lui Trubačov la ediția 1986) dă rus./ucr. *sporyj* 'rapid, iute, spornic' ca direct înrudit cu bulg. *spor*, care înseamnă nu doar 'reușită, folos', ci și 'recoltă'¹⁰. Pentru rus. *sporyj* Vasmer indică, justificat, o legătură tocmai cu grec. *poris* (ca bazat pe rădăcina **per-*). Este însă de mers și mai departe, în propunerea și a unei legături între rus. *sporyj* și rus. *porit* 'a se îngrășa, a spori', la care se adaugă derivate (cu prefix) precum *napor* și *otpor*.

Termenii din seria *sper-/spor-* au și importante reprezentări în onomastică. De exemplu, Vasmer (*loc. cit.*) propune o credibilă legătură între rus. *sporyj* și etnonimul *Sporoi* menționat de Procopius. Să mai observăm și că, pe lângă *Paris* și *Raiskouporis*, a fost atestat și un antroponim trac. *Spor* (a cărui destul de evidentă legătură cu „rădăcina **sper-* din grec. *speiro*” a fost respinsă, pe nedrept, de Dečev), precum și un trac. *Sporakes*¹¹. Se mai poate adăuga că la iliri, vecini ai tracilor, a fost atestat *Partinus*¹², ca epitet al lui Jupiter (ca părinte divin?). Pe baza unor asemenea date, putem considera că serii întregi de supranume (în prezent ne transparente) cu bazele *par-/per-/por-*, sau *sper-/spor-*, de găsit mai ales în română și bulgară, sunt interpretabile ca substratismă paleobalcanice. În primul rând, ambele limbi menționate îl au pe *Paris* ca nume de familie încă în uz. Respectabila vârstă a aceluși nume în teren românesc este indicată, printre altele, de existența unui oiconim *Parisești* (menționat în dicționarul onomastic Jordan 1983 tocmai în legătură cu

⁸ În repertoriul de rădăcini indoeuropene anexat la *American Heritage Dictionary* (AHD), ed. 1973, se dă **sper-* 'to strew' ca rădăcină separată, fără nici o trimitere la extrem de productiva rădăcină **per-*. Acel **per-* corespunde cu ceea ce dicționarul Pokorny 1959 dă ca „(s)p(h)er-”.

⁹ Intenționez să abordez, într-un articol separat, rădăcina **se-*, bine reprezentată în sectorul european al familiei indoeuropene (cf. lat. *sero*, *semen*, sau eng. *to sow* 'a semăna' și *seed* 'sămânță'). Aici voi mai menționa doar că și **se-* (ca și **per-*) are o întregă serie de corespondente în egipteană veche (cf. egipt. *saa* 'sămânță', *sem* 'ierburi, legume', *shasu* 'spice de cereale', *sat* 'pământ' etc.). asemenea corespondențe sunt de luat în considerație în explicarea modului în care terminologia agriculturii celei mai timpurii din Semiluna Fertilă a ajuns să intre și în idiomuri indoeuropene, prin contacte, suprapuneri și amestecuri între agricultori mediteranoizi (pre-indoeuropeni) și vorbitori de idiomuri proto-indoeuropene precum cei pătrunși în sud-estul Europei în eneolitic și în bronzul timpuriu.

¹⁰ Rom. *spor* a fost considerat a fi un împrumut din „vechea slavă” (cf. *MDA*, vol. IV).

¹¹ Numele bărbătesc *Sporakes* conține același productiv sufix paleobalcanic *-ak* pe care îl găsim și în deja menționatul grec. *portax* (analizabil ca *por-t-ak-s*).

¹² Vezi materialul onomastic ilir, aranjat alfabetic, în Russu 1969.

antroponimul *Paris*). Acel nume de sat românesc a derivat indubitabil de la un vechi **Parisesci*, de fapt o formă de plural al unui patronimic **Parisescu* (cf. *Bucur* > *Bucurescu* > *Bucuresci*, *București*)¹³. Româna conține și nume de familie precum *Pora* (cf. bulg. *Por*) și *Sporea*¹⁴, și ele interpretabile ca elemente de substrat, nu ca simple împrumuturi din slava sudică. Desigur, apelative precum *pora* ‘generație’ și *sporii* ‘semințe prăjite’ din slava macedoneană (cf. dicționarul Tomić 1986) trebuie și ele luate în considerație în această discuție, mai ales în legătură cu materialul dicționarului Vasmer menționat mai sus. De asemenea, deoarece am sugerat proveniență din substrat în cazul mai multor nume și apelative care dovedesc legături cu rădăcinile **per-* și **sper-*, putem pune și o întrebare retorică: date fiind evidentele corespondențe dintre egipteană și indoeuropeană, precum și deja doveditele contribuții demice și culturale ale Semilunii Fertile orientale la facerea neoliticului sud-est european, nu ar trebui cumva să luăm în considerație posibilitatea unor origini pre-indoeuropene pentru trac. *-poris*, lat. *-por* (și *puer*), precum și pentru grec. *poris*, *portis*, *portax*, *speiro*, *sperma*, *spartos*? Elementele lexicale enumerate nu numai că sunt dintre cele care pun numeroase probleme indoeuropeniștilor care încearcă să le explice, ci reprezintă și o sferă semantică legată de noțiunile de „fertilitate” și de „agricultură”, noțiuni reprezentative pentru însăși „revoluția neolitică”.

Prezentarea unei rădăcini precum **per-* ‘a produce, a procrea’ ca element provenit dintr-o sursă mai „adâncă” decât cea indoeuropeană nu ar reprezenta o viziune cu totul nouă. Un ilustru predecesor român, Nicolae Lahovary (care a fost fie uitat, fie ignorat pe nedrept), s-a străduit să reconstituie glotogeneza nostratică preistorică.¹⁵ În particular, Lahovary s-a arătat preocupat de originile dravidienilor și de legăturile lor cu „vestul”, legături pe care el le vedea explicabile prin chiar procesul de răspândire a agriculturii primitive din Semiluna Fertilă în India, în nordul Africii, ca și în sud-estul Europei. În acel context, Lahovary (1963: 253–254) discută și câmpul semantic reprezentat de noțiuni precum „înflorire”, „concepere”, sau „fruct”, exprimate prin „tema generală *p-r*, *b-r*, *f-r*” în dravidiană, egipteană și semitică, dar și în latină. Exemplele lui Lahovary (*loc. cit.*) includ dravid. *per* ‘a procrea’, *paru* ‘a crește, a se coace’, egipt. *p-r-y* ‘a da rod, a se coace’, ebr. *pari* ‘fruct’, ca și lat. *pario* ‘a da naștere’. Cu privire la cel din urmă, Lahovary observă că Ernout și Meillet (în dicționarul lor etimologic) „nu au găsit, cum era și de așteptat, nicio etimologie indoeuropeană satisfăcătoare”. Este totuși de observat că mai multe dintre exemplele ilustrative pe care le-am dat mai sus demonstrează că, pe de o parte, lat. *pario* nu este un element izolat în latină, iar pe de altă parte că acel termen are corespondenți destul de clari în idiomuri ce nu aparțin familiei indoeuropene. Oricum, existența unei foarte abundente familii lexicale cu baza *per-* în idiomuri ne-indoeuropene legate de Semiluna Fertilă este greu de negat, iar printre acele idiomuri egipteană veche deține un loc de frunte, prin bogăția de atestări. Iar cea mai veche fază atestată a egiptenei poate fi considerată (cronologic vorbind) a fi fost contemporană cu proto-indoeuropeana târzie (faza care a precedat cu aproximativ două milenii primele atestări în limbi indoeuropene istorice, precum hitita și greaca miceniană).

După toate aceste argumente, pot face presupunerea că anumite idiomuri egeo-balcanice preistorice (cu ecouri în limbile sud-est europene de azi) au perpetuat un stoc lexical ne-indoeuropean, provenit mai ales din Semiluna Fertilă, comparabil cu cel moștenit de egipteană veche din aceeași sursă (vezi Poruciuc 2005 și 2009). Idiomurile preistorice puse în discuție în articolul de față trebuie să fi conținut, printre altele, apelative și nume proprii care reprezentau baza *per-* (cu variatele *par-* și *por-* datorate unei arhaice gradații vocalice de tip *Ablaut*). Acele idiomuri trebuie să fi fost vorbite în sud-estul Europei cu mult înaintea pătrunderii vorbitorilor de proto-indoeuropeană în acea zonă (pătrundere discutată, de exemplu, în Gimbutas 1980). În concluzie, voi considera că trac. *poris* reprezintă, foarte probabil, un element de origine autohtonă pre-

¹³ Este vorba de o derivare cu un sufix paleobalcanic *-esk* (pe care se bazează atât sufixul diminutival *-isk* din greaca veche, cât și patronimicul *-escu* din nenumărate supranume românești).

¹⁴ Rom. *Sporea* nu sugerează o origine de substrat doar prin tema sa (*spor-*), ci și prin sufixul *-ea* (pronunțat /ja/). Respectivul sufix poate fi considerat ca element pan- și paleo-balcanic, precum și ca o adevărată marcă a unei „uniuni onomastice” (*Namenbund*) egeo-balcanice cu rădăcini străvechi. Am în vedere, printre altele, că albanezii au moștenit nume de familie precum *Bejtja*, *Mandija*, *Misja*, *Levonja*, *Lulja* (pe care le-am înregistrat la Tirana, în 1996), dar și că sufixul din asemenea nume are corespondente antice în Asia Mică, precum și în idiomuri paleobalcanice și balcanice actuale. A se vedea de exemplu următoarea serie onomastică, care nu poate să reprezinte doar simple coincidențe (și în temă și în sufix): microas. *Man(n)ea*, *Man(n)ia*, trac. *Mania*, grec. *Mania*, alb. *Manja*, bulg. *Manja*, rom. *Manea*, *Mânea* (date ca exemple în Poruciuc 1997: 235).

¹⁵ În cartea lui Lahovary (1963), pe care o am în vedere aici, sunt de găsit destule erori de detaliu. Dar, în aceeași carte, Lahovary arată o viziune de ansamblu mai credibilă decât cele ale multor savanți „nostraticieni” de după el.

indoeuropeană, așa cum corespondentele sale italiice, lat. *puer* și *-por*, pot și ele să fi provenit dintr-un substrat autohton italic. Iar în ce privește posibilitățile de explicare a foarte numeroaselor corespondențe între limbile hamitice, semitice, dravidiene și indoeuropene (mai ales în domeniul terminologiei agriculturii primitive), acele posibilități ar constitui problematica unei (sau unor) lucrări mult mai cuprinzătoare.

BIBLIOGRAFIE

- AHD – *The American Heritage Dictionary of the English Language*, 1973, ed. W. Morris.
- Chantraine, P., 1984, *Dictionnaire étymologique de la langue grecque*, Paris: Klincksieck.
- Dečev (Detschew), D., 1957, *Die thrakischen Sprachreste*, Wien: Rohrer.
- Ernout, A./ A. Meillet, 1985, *Dictionnaire étymologique de la langue latine*, Paris: Klincksieck.
- Fraser, P.M./ A. Matthews, 1987, *A Lexicon of Greek Personal Names*, I, Oxford: Clarendon.
- Gardiner, A., 1988 (1927), *Egyptian Grammar*, Oxford: Griffith.
- Gimbutas, M., 1980, “The Kurgan Wave 2 (c. 3400–3200 B.C.) into Europe and the Following Transformation of Culture”, *Journal of Indo-European Studies*, 8, 273–315.
- Iordan, I., 1983, *Dicționar al numelor de familie românești*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Lahovary, N., 1963, *Dravidian Origins and the West*, Bombay: Orient Longmans.
- MDA – *Micul dicționar academic*, 2001–3003, ed. M. Sala et al., București: Univers Enciclopedic.
- Pokorny, J., 1959, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*, Bern: Francke.
- Poruciuc, A., 1987, “The ‘Japhetic Connection’ as Suggested by Etymologic-Mythologic Correspondences like Hittite *Istanus* – Hungarian *Isten* and Old Norse *Thunarr* – Turkish *Tanrı*”, *Analele Universității „Al. I. Cuza” din Iași*, XXXIII, Lingvistică (pp. 27–32).
- Poruciuc, A., 1997, „Aegeo-Balkan onomastics and Fertile-Crescent roots”. În vol. *The Thracian World at the Crossroads of Civilizations*, I (pp. 218–234), București: Institutul Român de Tracologie.
- Poruciuc, A., 1998, „Scurtă introducere în domeniul elementelor moștenite de limbi europene din idiomuri preistorice egiptoide avându-și originea în Semiluna Fertilă”. *Thraco-Dacica*, Tom XIX, No. 1–2 (pp. 7–14).
- Poruciuc, A., 1999. „On Indo-European and Egyptoid (Fertile-Crescent) Correspondents of Thracian *-poris*”. *Thraco-Dacica*, Tom XX, Nr. 1–2 (pp. 13–16).
- Poruciuc, A., 2005. “The ‘Cucutenian Language’ and the Euxine-Levantine-Egyptian Connection”. În vol. *Cucuteni – 120 Years of Research* (pp. 377–382), ed. G. Dumitroaia et al. Piatra Neamț: Cucuteni Culture Research Centre/ Institute of Archaeology Iași.
- Poruciuc, A., 2009. “‘Egyptoid’ and ‘Semitidic’ Elements as Relics from Prehistoric Substrata of European Languages”. În vol. *Itinera in praehistoria – Studia in honorem magistri Nicolae Ursulescu quinto et sexagesimo anno* (pp. 295–302), ed. V. Cotiușă, F. A. Tencariu, G. Bodi. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Russu, I. I., 1969, *Illirii*, București: Editura Academiei.
- Tomić, M., 1986, *Makedonsko-romanski rečnik*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Vasmer, M., 1986, *Etimologičeskij slovar' russkogo jazyka* (ed. O. N. Trubačov), Moskva: Progress.
- Wallis Budge, E. A., 1978 (1920), *An Egyptian Hieroglyphic Dictionary*, New York: Dover.

OBSERVATIONS ON THE ELEMENT *-PORIS* IN THRACIAN ONOMASTICS

ABSTRACT

The author of this article resumes, with certain additions and reformulations, the statements expressed in an earlier paper (Poruciuc 1999, in English). The main idea of the article is that, by a minute analysis of the most probable etymological correspondents of the appellative on which Thracian *-poris* was based, one may discover correspondences not only in languages of the Indo-European family, but also in some that represent an “Egyptoid” connection, which may have something to do with the prehistoric macro-family of languages that many linguists now designate as “Nostratic”.